

Таблиця 2. Динаміка живої маси свиноматок, ($M \pm m$, $n=8$)

Показник	I група (контрольна)	II група (дослідна)
Жива маса на 3-й день після парування, кг	186,5±1,32	187,4±1,11
Жива маса на 60-й день поросності, кг	220,03±1,75	222,10±1,44
Приріст, кг	33,53±0,81	34,70±0,68
Середньодобовий приріст, г	588±14,31	608±12,05
Жива маса на 105-й день поросності, кг	249,98±1,49	253,25±1,32
Приріст, кг	63,48±0,97	65,85±1,15
Середньодобовий приріст, г	622±9,48	645±11,19
Жива маса на 3-й день після опоросу, кг	223,68±1,28	231,08±1,45

Таблиця 3. Продуктивність свиноматок, ($M \pm m$, $n=8$)

Показник	I (контрольна) група	II (дослідна) група
Багатоплідність, гол	11,17±0,70	11,83±0,48
Маса гнізда при народженні, кг	14,07±0,54	15,38±0,34
Середня маса одного поросяти при народженні	1,26±0,03	1,30±0,03

Отже, рекомендуємо для годівлі свиноматок використовувати збалансовані раціони із кормів власного виробництва, що значно заощадить витрати на корми.

Література.

1. Акімов О. В. Обґрунтування використання об'ємистих кормів у системі органічного виробництва свинини. Ефективні корми та годівля. 2014. № 4. С. 33–35.
2. Бегма Н. А. Продуктивність свиноматок за включення в комбікорми нетрадиційних протеїнових компонентів. Зб. наук. пр. Вінн. нац. аграр. ун-ту. Серія: Сільськогосподарські науки. 2011. Вип. 9 (49). С. 12–17.
3. Горб С. В. Продуктивна дія нових рецептів БВМД у раціонах молодняку свиней на відгодівлі. Науковий вісн. «Асканія-Нова». 2013. Вип. 6. С. 196–201.
4. Нурія Ланес Баро. Сокращение затрат на кормление свиней. Эффективные корми та годівля. 2014. № 7. С. 38–42.
5. Свеженцов И. И., Горлач С. А., Мартыняк С. В. Комбикорма, премиксы, БВМД для животных и птицы: справочник. Днепропетровск: АРТ-ПРЕСС, 2008. 411 с.
6. Ібатуллін І. І. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів II-IV рівнів акредитації. Житомир: Полісся, 2013. 442 с.

УДК.636.22128.082

Кучерявий В.О., студент II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – Щербатюк Н.В., кандидат с.-г. наук, доцент,
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЗВ'ЯЗОК ІНТЕНСИВНОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ТЕЛИЦЬ З МОЛОЧНОЮ ПРОДУКТИВНІСТЮ

У сучасних умовах промислового ведення галузі молочного скотарства особливого значення набуває проблема вирощування високоякісного ремонтного молодняку. Знання біологічних закономірностей розвитку тварин необхідні

для розробки науково – обґрунтованих рекомендацій щодо підвищення продуктивності тварин, ефективності організації робіт по відтворенню племінного стада, розробки технологій утримання і годівлі сільськогосподарських тварин, спрямованого вирощування молодняка та проведення ефективних заходів щодо збереження новонароджених телят.

Практичний досвід селекції молочного скотарства переконує, що інтенсивний ріст і розвиток ремонтних телиць визначає майбутнє формування бажаного типу будови тіла у дорослому стані і є запорукою наступної високої молочної продуктивності корів та відповідної оплати кормів.

Головними чинниками збільшення продуктивності худоби є підвищення генетичного потенціалу тварин засобами селекції і створення їм оптимальних умов вирощування, годівлі і утримання для повної його реалізації. Вирішення проблеми підвищення генетичного потенціалу продуктивності худоби в значній мірі залежить від правильного і своєчасного використання досягнень генетики і селекції та від знання стану порід. Тому дослідження, направлені на комплексне вивчення закономірностей росту і розвитку ремонтних телиць подільського заводського типу української чорно – рябої молочної породи, екстер'єрно – конституційних особливостей, проведені в конкретних природно – кліматичних та кормових умовах є актуальними і представляють значний теоретичний і практичний інтерес.

Вирощування телиць має важливе значення при формуванні високопродуктивних стад чорно – рябої молочної породи з інтенсивним використанням тварин вузькоспеціалізованої молочної голштинської породи.

Хоча ріст і розвиток тісно зв'язані, але згідно з біологічною обумовленістю розвитку організму характеризується різною інтенсивністю росту в різні вікові періоди.

Одним із важливих показників росту тварин є вікова динаміка живої маси

З результатів наших досліджень видно, що телички подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи мали добрі показники живої маси. У новонароджених тварин цей показник складав $30,31 \pm 0,28$, у 3-місячному віці – $76,69 \pm 0,38$, у 6-місячному – $132,50 \pm 0,35$, у 9-місячному – $196,69 \pm 0,52$ кг. До 12-місячного віку жива маса теличок збільшилася на 70,31, до 15-місячного – на 73,73 кг і у 18-місячному віці тварин вона становила $418,44 \pm 0,85$ кг.

Встановлено, що телички мали високі середньодобові прирости. Від народження до 3-місячного віку тварин цей показник складав 502,95, від 3- до 6-місячного віку – 605,81, від 6- до 9-місячного – 697,58, від 9- до 12-місячного 761,42, від 12- до 15-місячного – 812,96 та від 15- до 18-місячного віку – 858,28 г. Відносний приріст становив відповідно 86,69, 53,15; 39,00, 30,33; 24,26 та 20,36%. Найвищі середньодобові прирости теличок спостерігалися у віці 15-18 місяців (858,28 г), а найвища відносна швидкість росту – у період від народження до 3-місячного віку (86,69 %).

Основною господарсько корисною ознакою молочної худоби є молочна продуктивність. Встановлено, що надій корів подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи відповідав стандарту породи. За

першу лактацію від первісток було одержано 4114,2 кг молока жирністю 3,84 % та 158,0 кг молочного жиру.

За генеалогічною структурою маточне поголів'я корів віднесено до голштинських ліній. Найбільш багато чисельними являються лінії Віс Бек Айдіала 939122, Айвенхоу 1189870, Рефлекшн Соверінга 198998. Між коровами різних ліній спостерігалися значні відмінності. Так, різниця за надоем за першу лактацію між тваринами лінії Р. Соверінга і ліній: Айвенхоу складала 629,6, В.Б. Айдіала – 438,6, М. Чіфтейна – 83,3, Старбака – 309,0, Чіфа – 197,3, Елевейшна – 436, та Франса – 295,1 кг, а за молочним жиром – 25,2, 19,1, 3,1; 10,8, 7,0; 15,1 та 11,5 кг відповідно. Суттєва різниця за цими показниками спостерігалася і між коровами інших ліній.

Слід відмітити, що найвищим надоем та кількістю молочного жиру за першу лактацію характеризувалися корови лінії Айвенхоу – 4417,0 та 169,7 кг відповідно, а найнижчим – первістки лінії Чіфа – 3590,1 та 137,5 кг. За надоем 4% молока кращими виявилися також тварини лінії Айвенхоу (4312,6 кг), а гіршими – ровесниці лінії Чіфа (3498,0 кг). Різниця за цим показником між первітками лінії Р. Соверінга та: Айвенхоу складала 629,6 ($P < 0,001$), В.Б. Айдіала – 461,5 ($P < 0,002$), М. Чіфтейна – 79,2, Старбака – 285,7 ($P < 0,10$), Чіфа – 185, Елевейшна – 401,0 ($P < 0,01$) та Франса – 289,7 кг ($P < 0,10$), а за надоем молока базисної жирності – відповідно 740,3 ($P < 0,001$), 560,6 ($P < 0,002$), 89,7; 317,6 ($P < 0,10$), 208,0; 443,6 ($P < 0,02$) та 336,3 ($P < 0,10$).

Необхідно вказати, що за надоем молока базисної жирності кращими виявилися знову первістки лінії Айвенхоу, а гіршими – тварини лінії Чіфа.

За коефіцієнтом молочності між коровами різних ліній також спостерігалися суттєві відмінності. Так, за цим показником корови лінії Р. Соверінга поступалися ровесницям лінії Айвенхоу на 124 ($P < 0,001$), В.Б. Айдіала – на 97 ($P < 0,02$), Старбака – на 56, Елевейшна – на 92 ($P < 0,01$) і Франса – на 63, однак поступалися первіткам лінії Чіфа 52 і майже не відрізнялися від ровесниць лінії М. Чіфтейна (877 проти 878).

За тривалістю лактації тварини різних ліній між собою майже не відрізнялися.

УДК 636.4.033.087

Кущнеревич А.Н., студент IV курсу по спеціальності «Ветеринарна санітарія і експертиза»

Научный руководитель – Мехова О.С., кандидат вет. наук, доцент

УО «Витебская ордена «Знак Почета» государственная академия ветеринарной медицины», г. Витебск, Республика Беларусь

КАЧЕСТВО МЯСА СВИНЕЙ ПРИ ВВЕДЕНИИ ГРАНУЛИРОВАННОГО СОЕВОГО КОНЦЕНТРАТА

В Республике Беларусь отрасль свиноводства характеризуется рядом особенностей разведения и содержания свиней для получения от них достаточного количества высококачественной продукции. Высокоэффективное производство свинины организовано в хозяйствах различных типов и размеров,